

DONES A LA REREGUARDA. IMATGES
Descripció detallada de l'element didàctic

Dones treballant a la rereguarda, en la preparació de motxilles destinades als combatents republicans del front. Servei promogut pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, Barcelona.

ANC - Fons *Generalitat de Catalunya (Segona República)*. Codi doc 2770

Aquesta imatge pot estar sotmesa a Copyright

Objectius

1. Aprendre a cercar documents en l'aplicació [ANC@ula](#) (Servei Didàctic de l'ANC).
2. Observar fotografies procedents de diferents fons documentals de l'[Arxiu Nacional de Catalunya](#), amb l'objectiu de contrastar una hipòtesi relacionada amb el treball de les dones a la rereguarda de la Catalunya republicana, durant la Guerra Civil Espanyola.
3. Visibilitzar el valor del treball de les dones a la rereguarda. Reflexionar i argumentar sobre els gèneres i la guerra.
4. Aplicació de la metodologia de la recerca, a partir del plantejament d'una hipòtesi de treball.
5. Analitzar les imatges, amb l'ajut d'un model de fitxa d'anàlisi.
6. Valorar el treball dels fotògrafs de l'època.
7. Reconèixer els fons d'arxiu com a eina per al coneixement històric.

Descripció de l'activitat

Treball d'anàlisi de fotografies procedents de diversos fons documentals, en contrast amb una anàlisi procedent d'una font secundària, sobre la imatge de les dones durant la Guerra Civil Espanyola.

El treball es presenta en sis fases:

- a) Presentació de la hipòtesi. Pregunta inicial. Lectura d'un article sobre la utilització de la imatge de les dones a la Guerra Civil com a propaganda.
- b) Observació i anàlisi de les fonts fotogràfiques.
Procedència del fons
Petita ressenya de la nissaga Brangulí
- c) Anàlisi dels documents:

- Com fer la cerca
 - Bastides per a la fitxa de descripció i anàlisi dels documents
- d) Anàlisi del document 3:
- En aquest cas la imatge és més coherent amb la hipòtesi inicial.
- e) Fitxa:
- Descripció. Composició. Expressions facials...
 - Funció de la imatge: finalitat.
 - Context de la fotografia
 - Diferències o semblances.
- f) Ampliem l'observació dels documents: guia per fer la cerca a la base de dades ANC@ula. Fons Brangulí. Fitxa del document i anàlisi.
- g) Part final: Relectura de l'article inicial, contrastació d'hipòtesis i elaboració d'un text de síntesi.

Recursos emprats

Per a la realització de l'activitat caldrà utilitzar un ordinador amb connexió a Internet, i un processador de textos.

Caldrà també que utilitzin el llibre de text o el material emprat a l'aula, independentment de quina sigui la proposta editorial.

Temporització

2 hores

Alumnat a qui s'adreça especialment

Alumnat de Ciències Socials de 4t d'ESO o de 2n de Batxillerat

Aspectes didàctics i metodològics

Les activitats es poden iniciar a l'aula, i un cop presentat el model, poden continuar de manera autònoma.

Es proposa treballar per parelles.

Per al tractament de la diversitat es poden fer parelles de reforç (tutoria entre iguals), o bé fer una variant de l'activitat més pautaada.

Sessió 1:

1. Plantejament del treball a fer.
2. Plantejament de la hipòtesi inicial i lectura de l'article.
3. Seguir la seqüència descrita en el document d'activitats

Sessió 2:

1. Seguiment de l'anàlisi de les imatges.
2. Cerca autònoma dels alumnes seguint la guia proposada.
3. Contrastació de la hipòtesi inicial.
4. Treball final de síntesi: exposició oral a l'aula.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts:

Continguts conceptuals corresponents al currículum de 4t d'ESO o 2n de Batxillerat, sobre la Guerra Civil Espanyola, si es desenvolupa l'exemple.

- Descripció del context: el gènere durant la Guerra Civil Espanyola. Justificació sobre la participació de les dones en la rereguarda, en base a la lectura de dos articles. Argumentació i reflexió sobre les dones i la guerra. Reflexió crítica sobre el gènere i la invisibilitat de les dones

Procediments:

- Metodologia científica: plantejament del treball a partir d'hipòtesi inicial.
- Estratègies d'anàlisi d'imatges. Activitats de suport (bastides) per a les descripcions, anàlisi i comparació d'imatges extretes de fons documentals de l'ANC
- Metodologia per a les cerques documentals.

Competències:

Les activitats proposades reforcen les competències relacionades amb la cerca i organització de la informació a partir de diverses fonts i col·laboren en el desenvolupament de les competències

- Social i ciutadana
- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Aprendre a aprendre.
- Autonomia i iniciativa personal

Com a procés, cal destacar el treball amb fonts primàries.

Documents adjunts

[Activitats](#)

[Activitats \(formulari\)](#)

Enllaç als documents: [Codi doc 2770](#); [Codi doc 2707](#); [Codi doc 2711](#)